

ת"פ (באר שבע) 14851-04-22 - מדינת ישראל - תביעות נגב נ' אריאל סוּסָה - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 14851-04-22 מדינת ישראל נ' סוּסָה
ואח'

לפני כבוד השופט יריב בן דוד

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל - תביעות נגב

נגד

1. אריאל סוּסָה - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד אדיר בן לולו
2. שלום סוּסָה - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד אלן שקאף
3. שמעון סוּסָה - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד מאיר סוּסָה

הנאשמים

גזר דין

רקע

1. ביום 26.10.22, בפתח דיון שמיעת הראיות, הודו הנאשמים בכתב אישום מתוקן והורשעו בביצוע העבירות הבאות:

א. נאשם 1 הורשע בעבירות תקיפה בנסיבות מחמירות, איומים וחבלה במזיד ברכב - עבירות לפי סעיפים 382(א) בשילוב 380, 192 ו-413 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), בהתאמה.

ב. נאשם 2 הורשע בעבירות תקיפה בנסיבות מחמירות וחבלה במזיד ברכב - עבירות לפי סעיפים 382(א) בשילוב 380 ו-413 לחוק העונשין, בהתאמה.

ג. נאשם 3 הורשע בעבירות פגיעה כשהעבריין מזוין וחבלה במזיד ברכב - עבירות לפי סעיפים 334 בשילוב 335(א)(1) ו-413 לחוק העונשין, בהתאמה.

על פי עובדות כתב האישום, נאשם 1 וגב' נסיה סוּסָה (להלן: "**המתלוננת**") היו נשואים אך פרודים

עמוד 1

ולחם 5 ילדים.

עובר לאירוע ביום 2.4.22, התקין הנאשם 1 בביתם שברחוב הקטיף 22 בנתיבות רשמקולים.

ביום 2.4.22 בסמוך לשעה 20:48, התעורר זעמו של נאשם 1, על רקע אי הסכמתו לקשר בין המתלוננת לבין אדם אחר (להלן: "**המתלונן**"), ולאחר ששמע תכנים מהרשמקולים אותם התקין בביתה [שמו של האחר - אלירן כהן, צוין בכתב האישום המקורי והוא הוגדר כמתלונן, אך נשמט מכתב האישום המתוקן ככל הנראה בשגגה - יב"ד].

במועד המצוין לעיל, ברחוב הקטיף 20 בנתיבות (להלן: "**המקום**") המתין נאשם 3 כשהוא מצויד באלה.

בסמוך ובאותן נסיבות הגיע למקום המתלונן ברכבו למקום, או אז החלו הנאשמים להכות בחלונות רכבו באמצעות אלה ואבנים, שברו את שמשות הרכב הקדמית ואת שמשות דלתות הרכב הקדמיות, הפילו מראה פנורמית וגרמו נזק לחיישני הרכב. בנסיבות אלו איימו הנאשמים בפגיעה במתלונן בכך שצעקו לעברו: "אנחנו נרצח אותך, נהרוג אותך".

בשלב זה, פתח המתלונן את דלת רכבו וניסה לצאת מהרכב, אך נאשם 2 מנע ממנו לעשות כן. המתלונן דחף את דלת רכבו והחל להימלט מהמקום.

הנאשמים רדפו אחרי המתלונן וצעקו "תפסו אותו תפסו אותו".

לאחר שנאשם 2 השיג המתלונן, הוא (נאשם 2) החל לחנוק אותו, והשניים נפלו על הקרקע, תוך שהנאשם 2 מכה בפניו של המתלונן ותופס את עינו.

בשלב זה, ובעוד המתלונן מנסה לקום, השיגו גם נאשמים 1 ו-3 את המתלונן והחלו להכותו באופן הבא: נאשם 3 החל להכות באמצעות האלה בגופו, בידי ובראשו של המתלונן, ונאשם 1 הכה בידי של המתלונן בחוזקה.

בשלב מסוים הצליח המתלונן להימלט לבנין סמוך, החל לדפוק על דלתות הדירות שבבנין, ואחד הדיירים הזעיק משטרה למקום. המתלונן הסתתר בבנין עד הגעת השוטרים.

מששמעה המתלוננת את ההתרחשות המתוארת ויצאה מביתה, נאשם 3 החל לקללה "זונה, שרמוטה", ונאשם 1 איים עליה בכך שאמר לה: "זונה, שרמוטה, בוגדת, יש לי הקלטות שלך מוצצת לו, את לא תקבלי מזונות. את הבאה בתור".

בסעיף 11 לכתב האישום המתוקן נכתב:

"במעשים המתוארים, תקפו הנאשמים בצוותא חדא את המתלונן כשהנאשם 3 נושא אלה ופוצע אותו,

וגרם לו ל- 3 חתכים בראשו שנסגרו בסיכות, להמטומה אורביטאלית בצווארו, המטומה סביב עין ימין וסימני חבלה על גבו"

להשלמת התמונה העובדתית יצוין כי נאשמים 1 ו- 2 אחים, ונאשם 3 הינו אביהם.

תסקירי שירות המבחן וחוות דעת פרטיות מטעם ההגנה

נאשם 1

2. ביום 2.4.23 הוגש תסקיר לעונש. על פי נתוני התסקיר, הנאשם בן 37, נשוי בשנית, אב ל-5 ילדים משותפים לו ולמתלוננת. הנאשם מתגורר לסירוגין בבית הוריו באופקים ובבית בת זוגו הנוכחית בבאר-שבע ועובד כאיש שיווק בסוכנות רכב.

הנאשם סיים 11 שנות לימוד, התמודד עם קשיים חברתיים ולימודיים, עבר בין מסגרות חינוך שונות ואובחן בנערותו כלוקה בתסמונת 'אספרגר' - "אבחנה אשר נמצאת בספקטרום העליון של התסמונת האוטיסטית, ומאופיינת בתפקוד אינטלקטואלי תקין לצד פגיעה משמעותית ביכולת הבנה חברתית בעיקר ברמה הרגשית".

הנאשם קיבל, לדבריו, פטור משירות צבאי על רקע אי התאמה.

הנאשם עבד במרוצת חייו בעבודות בתחום המכירות, ובשנים האחרונות הוא עובד כשכיר בתחום מכירת הרכבים. מעסיקו דיווח כי מדובר בעובד מסור, אמין, אחראי, אהוב על חבריו לעבודה ועל לקוחותיו, ובעל יחסי אנוש טובים.

בשנת 2009 נדון הנאשם למאסר בפועל ממושך בגין עבירות אלימות חמורות.

עלה מדבריו בשירות המבחן כי עובר לאירועי כתב האישום הוא והמתלוננת היו פרודים מספר חודשים, וכי המתלון היה שכנו.

נמסר כי הנאשם מודה באופן חלקי בביצוע העבירות בהן הורשע. לדבריו, התנהג באופן אלים כלפי המתלון כמתואר בכתב האישום, אך לא איים על המתלוננת. הנאשם מסר כי מבין שטעה בהתנהגותו.

הנאשם טען כי הוא אינו אדם אלים, אך נכון להשתלב בטיפול "בכדי למנוע מצבים דומים בקשר הזוגי הנוכחי".

שירות המבחן שוחח עם המתלוננת. לדבריה, יחסיה עם הנאשם היו מורכבים והתאפיינו באלימות כלכלית ופיסית. המתלוננת מסרה כי הנאשם נהג באלימות כלפיה וכלפי בנותיהן, ונוכח אלו היא פתחה בהליכי גירושין. עוד ציינה המתלוננת כי לאחר אחד מאירועי האלימות הנאשם עזב את הבית ואיים עליה כי אם תבגוד בו הוא יפגע בה.

שירות המבחן שוחח עם המתלונן. לדבריו, במהלך האירוע חש פחד, איום וסכנה ממשית לחייו. המתלונן מסר כי בעקבות האירוע הוא נעדר ממקום עבודתו כשלושה שבועות מאחר והיה חבול וחבוש במספר רב של מקומות בגופו וראשו, וכי הוא סובל מהבזקים וקשיי שינה מאז האירוע.

נמסר (בגוף התסקיר לעונש) כי במסגרת הליך המעצר, הביע הנאשם מודעות ראשונית לדפוסיו האלימים ובהקשר זה הביע את רצונו להשתלב במסגרת טיפולית אינטנסיבית "בית נועם", אך לאחר ששוחרר ממעצרו, מסר כי אינו מעוניין בטיפול (צוין כי אחד מתנאי השחרור היה התייצבות לראיון "בבית נועם"). בשיח מול שירות המבחן במסגרת התסקיר לעונש מסר הנאשם כי אינו אדם אלים וכי הסכים בזמנו להשתלב בטיפול אינטנסיבי אך מתוך רצון להשתחרר ממעצר.

בין גורמי הסיכון לעבריינות מנה שירות המבחן את התרשמותו מדפוסיו התנהגות אלימים במצבים בהם חש חוסר אונים, את מעורבותו הקודמת של הנאשם בפלילים בתחום האלימות, ואת עמדתו המטשטשת והמצמצמת של הנאשם בנוגע לדפוסיו התנהגותו האלימים.

בין גורמי הסיכון ציין שירות המבחן את נכונותו הראשונית של הנאשם להשתלב בטיפול.

הומלץ על מתן דחיה לצורך בחינת יכולתו של הנאשם להתגייס להליך טיפולי עובר לגזירת עונשו.

ביום 15.1.24 הוגש תסקיר משלים בעניינו של הנאשם, במסגרתו נמסר כי הוא שולב בקבוצה טיפולית במסגרת היחידה לטיפול באלימות במשפחה באופקים ובהמשך בשיחות פרטניות. נמסר כי הנאשם הכחיש רקע של אלימות כלפי המתלוננת, ציין כי הוא קורבן ובאופן כללי התקשה להציב מטרות להמשך ההליך הטיפולי. בסופו של יום, ועל רקע קושי בהכרת חלקיו האלימים, הוחלט על סיום ההליך הטיפולי מולו.

בשיח עם שירות המבחן על הליך טיפולי לא מוצלח זה, מסר הנאשם כי הוא חש חוסר שייכות לקבוצת האלימות הזוגית בה שולב מכיוון שלא נקט באלימות כלפי המתלוננת אך שב והודה באלימות כלפי המתלונן אשר נבעה לדבריו מתוך כעס ועלבון.

בשיח חוזר עם המתלוננת נמסר על ידה כי קיים אצלה חשש מהנאשם על רקע התנהגותו האלימה במהלך נישואיהם ובאירוע המתואר בכתב האישום.

שירות המבחן התרשם כי על אף ההליך הטיפולי בו שולב, הנאשם מתקשה לזהות צורך טיפולי ספציפי ומתמקד בהיותו קורבן ובחששו מההליך הפלילי הנוכחי. להערכת שירות המבחן עמדותיו הקורבניות של הנאשם, התמקדותו במחירים אותם משלם נוכח יחסיו עם המתלוננת וההליך המשפטי, לצד קשייו לקחת אחריות על דפוסיו התנהגותו והתרשמות גורמי הטיפול מקושי בהכרה בחלקים אלימים שלו, מהווים אינדיקציה לחוסר בשלות להליך טיפולי. לפיכך, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית.

שירות המבחן העריך כי נדרשת בעניינו של הנאשם **"ענישה מרתיעה ומציבת גבולות"**. שירות המבחן

בא בהמלצה על הטלת עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

3. מנתוני חוות דעת שהתקבלה מטעם ההגנה - הערכה פסיכולוגית מטעם ד"ר שמאי כרכום (5/נ) עולים הבאים:

תוצאות המבדקים שנערכו לנאשם בתחומי התקשורת החברתית ההדדית ובתחום ההתנהגויות הנוקשות והחזרתיות עוברות את הסף לאבחנת אוטיזם.

ציונו הכולל במבחן האינטליגנציה למבוגרים ממוצע ותקין.

קיימים קשיי קשב וריכוז.

האבחנה הכוללת היא של תסמונת הספקטרום האוטיסטי בתפקוד גבוה.

בסעיף ההמלצות הוצע לשקול קיומה של אחריות מופחתת היות ודרכי הפעולה בהן פעל נובעות מהקושי בהבנת סיטואציות חברתיות ומהצורך להישען על בחירותיהם של אחרים. כן צוין כי קיים חשש לפגיעה וניצול הנאשם על ידי אחרים בכלא, ועל כן מומלץ לשקול חלופה למאסר.

נכתב כי שילוב הנאשם במסגרת טיפולית בתחום האלימות הזוגית, הכרחי.

בגוף חוות הדעת צוינו מסקנות מחבר חוות דעת דומה אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בשנת 2009 (מר מאיר נדב, פסיכולוג קליני) ערב גזירת דינו של הנאשם למאסר בפועל ממושך. גם אז, כמו היום, הומלץ שלא להטיל על הנאשם מאסר נוכח אבחון על הספקטרום האוטיסטי בתפקוד גבוה, נטייתו להיגרר אחר אחרים, וההערכה כי ינוצל ויפגע בכלא, ועל כן בהמשך.

נאשם 2

4. ביום 9.4.23 הוגש תסקיר לעונש. על פי נתוני התסקיר, הנאשם רווק בן 24 המתגורר בבית הוריו באופקים. הנאשם סיים 12 שנות לימוד בפנימייה, ובהמשך שירת בצבא. הנאשם עובד בחברת "אוויס" כנציג שינוע רכבים.

הנאשם הודה בביצוע העבירות בהן הורשע אך התקשה לקבל אחריות על ביצוען - הודה כי ביצע המיוחס לו ואף מסר שמבין כי שגה, אולם לדבריו, עשה כן על מנת להגן על אביו ואחיו, שותפיו לתיק.

שירות המבחן העריך כי ברקע לביצוע העבירות עומדים מאפייני אישיותו של הנאשם הקשורים בצרכי שליטה גבוהים, סך תסכול נמוך ושיקול דעת לקוי. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם אינו פנוי לערוך בדיקה עצמית ביקורתית, הוא נעדר אמפתיה כלפי נפגע העבירה ומצמצם מחומרת מעשיו.

הנאשם שלל נזקקות טיפולית בכלל, ובתחום האלימות בפרט. לדבריו, כאשר חש כעס הוא פועל באופן אדפטיבי, שקול, רגוע שאינו פוגעני, והאירוע שבכתב האישום בגינו הורשע הוא אירוע חד פעמי בחייו אשר איננו אופייני לו.

התרשמותו הכוללת של שירות המבחן היא כי מדובר בנאשם אשר גיבש לעצמו דרכי התמודדות מול מצבי קונפליקט באמצעות שימוש באלימות, שולל נזקקות טיפולית, לא לוקח אחריות אודות מעשיו ונעדר אמפתיה כלפי נפגע העבירה.

בין גורמי הסיכון מנה שירות המבחן את חומרת העבירות, ואת היות הנאשם בעל שיקול דעת לקוי ואימפולסיבי המתקשה לערוך התבוננות פנימית, שולל נזקקות טיפולית ואינו מביע אמפתיה לנפגעים ממעשיו.

בין גורמי הסיכון מנה שירות המבחן את העדרו של עבר פלילי, יכולות ורבליות וקוגניטיביות תקינות, והבעת שאיפות נורמטיביות.

הומלץ על ענישה מרתיעה "**בעלת מסר חד משמעי**", של מאסר בעבודות שירות.

5. מנתוני חוות דעת פסיכוסוציאלית מטעם ההגנה, חתומה על ידי ד"ר נאוה דיהי נושאת תאריך 31.7.24 (נ/7), עולה כי נאשם 2 סובל בין היתר מרגשות אשם ותחושת בושה מסוג "אשמת הניצול" הנובעים מאירועי 7.10, במהלכם נחטף חברו הקרוב לעזה, בזמן בו הנאשם לא יכול היה לצאת מביתו ולהילחם, נוכח התנאים המגבילים בהם שהה במסגרת תיק זה. ד"ר דיהי התרשמה כי הנאשם הורתע מאוד מקיומו של ההליך המשפטי דנן. צוין על ידה כי הנאשם נטל אחריות מלאה, חזר והביע צער על קרות האירוע ומסר כי מבין שמדובר בטעות מצדו. להערכת ד"ר דיהי, מאסר מאחורי סורג ובריא יהווה נקודת שבר עמוקה עבור הנאשם ויביא לפגיעה ביכולתו להתמסר לתהליך השיקומי לו הוא נזקק. הומלץ כי הנאשם יקבל טיפול של פסיכותרפיה מוכוונת טראומה וניהול כעסים, ונמסר כי הוא כבר נרשם לטיפולים אלו.

נאשם 3

6. תסקיר שירות מבחן הוגש ביום 3.4.23. על פי נתוני התסקיר, הנאשם בן 65 נשוי, אב ל-5 ילדים בגירים, ומתגורר באופקים. הנאשם סיים 11 שנות לימוד אשר נקטעו לדבריו עם פרוץ מלחמת הכיפורים. בעקבות פציעה במהלך שירותו הצבאי, הוכר כנכה משרד הביטחון ומתקיים מקצבת נכות. בשנת 2011 אושפז במרכז לבריאות הנפש עקב החמרה במצבו הנפשי, אובחן כמתמודד עם הפרעה פוסט טראומטית והחל ליטול משככי כאבים ואופיאטים. הנאשם מסר כי התמכר לתרופות המרשם ותפקודו התדרדר. עוד מסר כי בשנת 2016, עבר גמילה מתרופות המרשם, החל לצרוך קנביס רפואי, ומאז מצבו השתפר.

ביחס לעבירות שבכתב האישום, טען הנאשם כי עם הגעתו ביחד בניו, הנאשמים 1 ו-2, אל בית המתלוננת בנתיבות, על מנת לקחת משם את ילדיהם המשותפים של הנאשם 1 והמתלוננת, פגשו במפתיע במתלון בחנייה, והוא זה שתקף את בנו, נאשם 1. או אז הוא עצמו (נאשם 3) נחלץ לעזרת בנו אך המתלון פצע אותו באמצעות חפץ חד. לדבריו, רק לאחר מכן הוא התערב בעימות בין המתלון לבין בנו השני, נאשם 2, והכה את המתלון באמצעות מקל.

הנאשם סבור כי התנהג באופן תקין לאור הנסיבות בהן שני בניו הותקפו על ידי המתלון אשר אף פצע אותו, והביע כעס כלפיו.

הנאשם הביע התנגדות להשתלב בהליך טיפולי בתחום האלימות.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם דפוסי התנהגות תוקפניים בהם משתמש כדרך להביע את מצוקותיו, ובמצבים בהם נתון בתחושת פגיעה הוא מתקשה לווסת את דחפיו ועלול להגיב באלימות תוך פגיעה באחר ללא בחינת השלכות התנהגותו.

עוד התרשם שירות המבחן מעמדות נוקשות ומתן לגיטימציה להתנהגות אלימה במצבים מסוימים, מנטייה להתפרצויות זעם, מקושי בהבעת אמפתיה מול נפגע העבירה, ומחוסר מוטיבציה לקשר עם גורמי טיפול.

בין גורמי הסיכוי מנה שירות המבחן את הפחתת מעורבות הנאשם באירועי אלימות בשנים האחרונות, הרתעתו מההליך המשפטי, והבעת חרטה על התנהגותו האלימה "על אף שמאשים את המתלון בעימות שנוצר ביניהם".

להערכת השירות קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה.

שירות המבחן סבר כי "יש צורך בענישה מוחשית ומרתיעה שתבהיר לו את חומרת התנהגותו ותציב גבול למעשיו". יחד עם זאת, נוכח מצב רפואי נפשי מורכב, הומלץ לבחון את אפשרות ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

טיעונים לעונש

7. בדיון שהתקיים ביום 21.1.24, הגישה ב"כ המאשימה רישום פלילי של נאשמים 1 ו-3 (ת/1, ת/2 בהתאמה); תמונות חבלה של המתלון (ת/3); תעודות רפואיות (ת/4); וטיעונים כתובים (ת/5).

8. במסגרת הדיון המשלים ביום 14.2.24 נשמעה עדותם לעונש של המתלוננים. ב"כ נאשם 3 הגיש כראיות לעונש המסמכים הבאים: אסופת מסמכים רפואיים (נ/1); צילום תעודת נכה צה"ל (נ/2); תעודת הוקרה בגין התנדבות אזרחית (נ/3).

9. **המתלון** מסר כי הוא היה שכנו וחברו של נאשם 1, וכיום הוא בן זוגה של גרושתו, המתלוננת.

המתלונן תיאר כי במהלך אירוע האלימות חשש לחייו, לקח לו זמן רב לצאת מרכבו והוא ניסה להימלט מתוקפיו. עוד מסר כי במהלך האירוע נחבל גם בעינו וכי כתוצאה מהחבטות אותן ספג נותרו לו צלקות "בכל הגב" ובמסגרת הטיפול הרפואי נסגרו החתכים בראשו באמצעות 14 סיכות. כתוצאה מהאירוע, המתלונן לא עבד כחודש ימים בהם שהה בביתו. המתלונן תיאר כי בעקבות האירוע חווה סיוטים וקשיי שינה. עוד נמסר על ידו כי יומיים עובר למתן עדות זו בבית המשפט, הנאשם 3 קילל אותו ואיים עליו בשיחה טלפונית. המתלונן מסר כי עובר לאירוע נהג להסתפר "קצוץ", אך עקב החתכים בראשו, הוא לא מסוגל יותר לעשות כן, והוסיף כי גם כשנה לאחר האירוע, הוא התבייש להוריד חולצה בחוף הים. המתלונן הוסיף כי גילה לאחר האירוע "שכל העיר יודעים על האירוע הזה" ועל כן נמנע ממפגש עם אנשים.

המתלוננת מסרה כי הייתה נשואה לנאשם 1 ולהם 5 ילדים משותפים. לדבריה, היא סובלת מחרדות בעקבות האירוע, מטופלת אצל פסיכולוגים ופסיכיאטרים בטיפול תרופתי ונקבעה לה נכות צמיתה בשיעור 20%. המתלוננת מסרה כי עצם מעמד מתן העדות מביא אותה לכדי חרדה. בית-המשפט התרשם כי המתלוננת הייתה על סף בכי במהלך דבריה.

10. במסגרת הדיון ביום 5.6.24 עתרו הנאשמים כי בית-המשפט יתיר להם לחזור בהם מהודאתם. בין נימוקי הבקשה, טענו נאשמים 1 ו-2 כי הודו במיוחס להם אך בכדי להנות מהקלה בתנאים מגבילים.

11. ביום 13.6.24 ניתנה החלטה אשר דוחה את בקשת הנאשמים לחזרה מהודאתם.

12. במסגרת דיון ההמשך ביום 30.6.24, אליו התייצבו באי כוח חדשים לנאשמים 2 ו-3, הוגש מטעם ב"כ נאשם 2 מסמך בדבר שירותו הצבאי (נ/4).

ב"כ נאשם 1 הגיש חוות דעת סיכום הערכה פסיכולוגית (נ/5). ב"כ נאשם 3 הגיש תעודת הוקרה (נ/6).

13. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים החברתיים אשר נפגעו ממעשי הנאשמים: שלמות גופו ובטחונו של אדם, והגנה על הציבור מפני מעשי בריונות ואלימות. נטען לפגיעה במידה גבוהה מאוד בשים לב לנסיבות התקיפה ולחבלות שנגרמו למתלונן.

ב"כ המאשימה טענה כי מדובר באירוע אלימות חמור ומתוכנן אשר בוצע בצוותא, ועתרה למתחמי הענישה הבאים: **מתחם עונש שנע בין 24 ל-42 חודשי מאסר לנאשמים 1 ו-3, ומתחם עונש שנע בין 20 ל-32 חודשי מאסר לנאשם 2.**

ביחס לנאשם 1, הפנתה ב"כ המאשימה לרישומי הפלילי ולתסקירו, ממנו עולה כי הנאשם נטל אחריות חלקית בלבד ומסר תיאור האירוע אשר לא עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום המתוקן. נטען כי יש ליתן משקל נמוך עד כדי אפסי להערכת הפסיכולוגית הפרטית שהוגשה מטעם ההגנה.

ביחס לנאשם 2, טענה ב"כ המאשימה כי הוא התקשה לגלות אחריות על מעשיו, ועל כך מעידה גרסתו בשירות המבחן ולפיה פעל בכדי להגן על אביו ואחיו. נטען כי על פי התרשמות שירות המבחן נאשם זה מצמצם ממעשיו והוא נעדר כל אמפתיה כלפי המתלונן.

ביחס לנאשם 3, הפנתה ב"כ המאשימה לעברו הפלילי ולתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה כי הוא סבור שהתנהל באופן תקין בנסיבות הענין, ולהערכת שירות המבחן בדבר קיומה של רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה מצידו.

ב"כ המאשימה הפנתה לעדויותיהם של שני המתלוננים בתיק, אשר העידו בדבר הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מאירוע האלימות.

ב"כ המאשימה עתרה לקביעת עונשם של נאשמים 1 ו-3 באמצע מתחם העונש ההולם לו עתרה, ולקביעת עונשו של נאשם 2 בחלק התחתון של מתחם הענישה, אך לא בתחתיתו.

לצד עונשי המאסר, עתרה ב"כ המאשימה להטלת ענישה נלווית לכלל הנאשמים, בדמות מאסרים מותנים ארוכים ומרתיעים, פיצוי משמעותי, קנס והתחייבות.

14. בדיון המשלים ביום 4.11.24, נשמעו טיעונים לעונש מטעם ההגנה. ב"כ נאשם 2 הגיש המסמכים הבאים: חוות דעת פסיכוסוציאלית (נ/7), ואישור ביצוע שירות סדיר (נ/8).

אשר למסמך נ/7, טענה ב"כ המאשימה כי בדומה לחוות הדעת שהוגשה בעניינו של נאשם 1, יש ליתן משקל נמוך עד אפסי גם לחוות דעת זו.

15. **ב"כ נאשם 1** טען כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה בכתב אישום אשר תוקן משמעותית, ועמד על היות חלקו של נאשם זה קטן משמעותית לעומת הנאשם 3 אשר היכה במתלונן באמצעות אלה.

עוד נטען כי מעורבותו של הנאשם באירוע האלימות הייתה רגשית, עת ידע כי אשתו דאז מנהלת רומן עם המתלונן וכי ילדיו נחשפו לכך. בענין זה טען ב"כ הנאשם כי: "כמובן שמגיע לנאשם עונש והוא לוקח את הודאתו בשתי ידיים, אך יחד עם זאת יש לו משקל גדול כאשר נאשם רואה אדם יוצא מביתו ששם אשתו וילדיו ובראשו מתחולל אירוע של בגידה..." (עמ' 52 ש' 6-7).

{הערת בית המשפט - אין זה מצב הדברים העובדתי על פי עובדות כתב האישום המתוקן. על פי כתב האישום, המתלונן הגיע למקום ברכבו ושלושת הנאשמים החלו להכות ברכבו עם אבנים ומקלות בעודו יושב בתוך הרכב, ולא במצב בו המתלונן הותקף עם יציאתו מבית המתלוננת}.

ב"כ הנאשם הפנה לחוות הדעת נ/5, ועתר להתחשב בנתונים המצוינים בה בעת קביעת עונשו של הנאשם.

ב"כ הנאשם עתר לחריגה משמעותית ממתחם העונש ההולם לו עתרה המדינה, ולחלופין לאימוץ המתחם לו עתרה ב"כ נאשם 2 (אשר טענה לפניו - יב"ד) ולמיקום הנאשם בתחתיתו.

16. **ב"כ נאשם 2** הפנתה לחוות הדעת אשר הוגשה מטעמו ממנה עולה כי פניו לטיפול ויסקום (נ/7), ולנסיבותיו האישיות בהקשר של חטיפת חברו ביום 7.10.

נטען כי הנאשם נטל אחריות למעשיו, חסך זמן שיפוטי, וכי הינו צעיר נעדר עבר פלילי.

ב"כ הנאשם עתרה לקביעת מתחם הנע בין מאסר מותנה ועד מאסר בעבודות שירות, וטענה כי יש לגזור על הנאשם עונש בתחתית המתחם - מאסר מותנה בלבד.

17. **ב"כ נאשם 3** הפנה לתקופת מעצרו של נאשם 3, ולחלוף זמן מאז ביצוע העבירות.

ב"כ הנאשם הפנה להודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן, המגלמת לשיטתו חרטה עמוקה, לעברו הפלילי הישן, ללקיחת אחריות, לגילו המבוגר יחסית (67), לכך שסובל מבעיות רפואיות ונפשיות, ולהתנדבותו בזמן המלחמה.

נטען כי נזקיו של המתלונן אינם חמורים יתר על המידה, כי לא הוצגו אסמכתאות בדבר פגיעות "נפשיות או אחרות" בו, וכי "אסור לשכוח את חלקו של המתלונן בכל הסיפור של האלימות הנטענת ובזמן האלימות" (עמ' 54 ש' 12).

ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש הראוי נע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי עבודות שירות.

18. **ב"כ הצדדים** הפנו לפסיקה אשר תומכת לשיטתם בעתירתם העונשית.

19. בדבריו האחרונים, מסר **נאשם 1**:

"בשנתיים וחצי האחרונות מתוך המעצר שהייתי ומתוך מעצר הבית, התחלתי פרק חדש בחיי יחד עם זאת שאני מנסה לעמוד על החובות שהיו איתי קודם כשלא הייתי כמובן מיוצג מול הגרושה שלי אז כל מיני חובות שרבעו עליי ואני ניסיתי לפרנס את המשפחה ואת משפחתי החדשה. אני מצטער מאוד ולוקח אחריות על מה שקרה. היחסים ביני לבין אלירן המתלונן יצא כמה פעמים שהוא היה לווה עם הילדים שלי ויצאו בינינו כמה דיבורים והתנצלתי בפניו באופן אישי. הוא הביא אלינו את הילדים הביתה ויצא דיבור בזמנו והוא גם שלח מסר שהוא מבחינתו יודע שמגיע לו פיצוי ומבחינתו שיגזרו עליי לא משהו שמפסיק לי את העבודה או המלחמה היומיומית שלי לפרנס ולעבוד. אני מצטער על הכל."

בדבריו האחרונים, מסר **נאשם 2**:

"רציתי להגיד שאני ממש מתנצל על המקרה ומאז האירוע של ה- 7/10 הקופסא שלי השתנתה

במיוחד אחרי מה שקרה עם חבר שלי מתן והבנתי שהחיים הפכפכים ולגמרי לא הייתי בכיוון וזאת הייתה קריאת השקמה בשבילי. אני מתנצל על המקרה שנעשה ולא מתאים לי להיות במקום הזה וכל הזמן הייתי מתנדב והתנדבתי בכנפיים של קרמבו, הייתי מאמן אישי וזה רחוק ממני. אני מתנצל ומצר על כך מעומק ליבי וזה אירוע ראשון ואחרון שלי ובחיים שלי לא תראה אותי פה ואני מתנצל וזה פגע בשמי הטוב וממש אני רוצה להתנצל בפניו באופן אישי שוב בפני אלירן המתלונן ואתה לא תראה אותי פה שוב בחיים."

בדבריו האחרונים, הפנה **נאשם 3** לדברים אותם מסר בדיון ביום 30.6.24, שם מסר כי נפצע במהלך שירותו הצבאי ביחידה קרבית וכי הוכר כנכה צה"ל. עוד הוסיף כי עקב נכותו לא הועסק בעבודה, וכי נהג להתנדב במסגרות צבאיות. הנאשם טען בדבר קשיים אשר חווה במעצרו, ולאחר מכן במסגרת התנאים המגבילים בהם שוחרר. כן מסר כי הוא מצטער מאד על האירוע, הפנה לחוליו וגילו. הנאשם מסר כי נוטל מאז 2010 כדורי הרגעה עקב פוסט טראומה.

מתחם העונש ההולם

20. מתחם העונש יקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל **לערכים החברתיים** שנפגעו מביצוע העבירות, **למידת הפגיעה** בהם **ולמדיניות הענישה** הנהוגה, והכל **בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין).

עיקרון ההלימה הינו העיקרון המנחה בענישה - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין).

21. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשמים הם ריבונות אדם על גופו, זכות לכבוד, לשלווה ולביטחון אישי, וכן הגנה על שלומו ושלמות גופו. כמו כן, נפגעה זכות הקניין של המתלונן בשים לב לגרימת הנזקים לרכבו.

22. בית המשפט העליון התייחס לא אחת לתופעת האלימות בחברה הישראלית, אשר חוצה את כל סוגי האוכלוסיות והמגדרים. ר' למשל האמור בע"פ 8991/10 **יעקב מכבי נ' מדינת ישראל** (נבו 27.10.2011):

"בית משפט זה קבע ושב וקבע, בפסקי דין רבים מספור, כי יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות."

וכאשר מתבצע שימוש בנשק קר, ר' למשל האמור בע"פ 3863/09 **מדינת ישראל נ' נאסר חסן** (נבו 10.11.2009):

"קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח

ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר... זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח."

23. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של תקיפה חבלנית בידי שניים או יותר מלמדת על טווח רחב יחסית של מאסרים בפועל הנתון לנסיבות קונקרטיות הקשורות בביצוע התקיפות.

א. רע"פ 9037/14 **יואב בן קסוס נ' מדינת ישראל** (נבו 08.02.2016)

המבקשים הורשעו על פי הודאתם בעבירת תקיפה חבלנית על ידי שניים ותקיפה חבלנית, בכך שהשניים, בלוויית ארבעה נוספים פגשו במתלון והכווהו באגרופים ובעיטות בכל חלקי גופו. **מבקש 1 נעדר עבר פלילי נדון ל-11 חודשי מאסר, ומבקש 2, בעל עבר פלילי נדון ל-15 חודשי מאסר** (ערעור ובר"ע נדחו).

ב. עפ"ג (מח' חי') 68243-03-23 **אגבאריה נ' מדינת ישראל** (נבו 13.07.2023)

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת תקיפה חבלנית על ידי שניים, בכך שתקף ביחד עם דודו את המתלון - הכוהו באגרופים בראשו ופניו עד זוב דם והתערבות של עוברי אורח. **המתחם העונשי שנקבע נע בין 10 ל-20 חודשי מאסר בפועל**, ונגזרו על הנאשם 10 חודשי מאסר ערעור הנאשם נדחה.

ג. ת"פ (שלום ב"ש) 50428-02-23 **מדינת ישראל נ' ענ'מי ואח'** (נבו, 12.9.23)

שלושת הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בעבירת תקיפה חבלנית על ידי שניים או יותר, בכך שתקפו עם אחרים נוספים שני מתלוננים באגרופים ובעיטות. **המתחם שנקבע נע בין 14 ל-30 חודשי מאסר**. בהעדר עבר פלילי, גילם הצעיר והיותם נורמטיביים, נגזרו על כל אחד מהנאשמים 14 חודשי מאסר בפועל.

24. יצוין כי הפסיקה שלעיל מקלה עם נאשמים 1 ו-2 במובן זה שלא נעשה במסגרת מעשי האלימות המצוינים בה שימוש בכלי נשק קר על ידי תוקפים נוספים במהלך תקיפתם את קורבן העבירה, כפי שהתרחש בנסיבות האירוע בו הורשעו נאשמים 1 ו-2. ודוק, במקרים רבים בהם מתבצעת תקיפה קבוצתית כשאחד מחבריה עושה שימוש בנשק קר, מיוחסת אף ליתר בני החבורה עבירת אלימות חמורה יותר מתקיפה בנסיבות מחמירות נוכח אחריות משותפת וביצוע בצוותא מכוחה. ר' למשל ברע"פ 5128/21 **אחמד סלאמה נ' מדינת ישראל** (נבו) וברע"פ 3230/21 **מחמוד עדילה נ' מדינת ישראל** (נבו) שלהלן.

25. אשר למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של פציעה כשהעבריין מזוין, ר' למשל:

א. רע"פ 5128/21 **אחמד סלאמה נ' מדינת ישראל** (נבו 15.8.2021)

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת פציעה כשהעברין מזוין, בכך שתקף ביחד עם אחיו שני מתלוננים. אחי הנאשם השתמש במקל ואגרופן ואילו הנאשם עצמו לא אחז בכלי תקיפה. לאחד המתלוננים נגרמה חבלה בלחי וחתך בראשו, למתלונן השני נגרמו חתכים בקרקפת ובמצחו. **המתחם שנקבע נע בין 15 ל-36 חודשי מאסר בפועל** ונגזרו על הנאשם 15 חודשי מאסר. ערעורו של הנאשם נדחה ובדחותו את בקשת רשות הערעור, ציין בית-המשפט העליון כי תסקירי שירות המבחן אינם חד-משמעיים ומעידים על כך שהנאשם מתקשה לקבל אחריות מלאה על התנהגותו.

ב. רע"פ 3230/21 **מחמוד עדילה נ' מדינת ישראל** (נבו 13.05.2021)

מבקש 1 הורשע על פי הודאתו בעבירת פציעה כשהעברין מזוין בצוותא, איומים וקשירת קשר לביצוע עוון בכך שיצא במסגרת קבוצה לאתר את המתלונן, כשחברי הקבוצה מצוידים באלה ובצינור ברזל. כתוצאה מהתקיפה, נגרם למתלונן חתך גדול בקרקפת והוא נחבל בידו השמאלית ובצווארו. **בית-משפט השלום קבע למבקש 1 מתחם שנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר**. בשל העדר עבר פלילי ונכונות לקחת חלק בהליך טיפולי, נגזרו על מבקש 1 - **12 חודשי מאסר**. ערעורו לבית-המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות ערעור לבית-המשפט העליון.

ג. רע"פ 5655/13 טל עמרם נ' מדינת ישראל (נבו 20.11.2014)

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת פציעה כשהעברין מזוין בכך שחבט בראשו של המתלונן באמצעות בקבוק משקה אלכוהולי עד כדי שבירתו. לאחר מכן, הנאשם הטיח הבקבוק השבור בפני המתלונן וגרם לחתך בסמוך לאוזנו. בית-משפט השלום קבע מתחם שנע בין 6 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל וגזר עליו 6 חודשי עבודות שירות. **בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והעמיד המתחם כך שינוע בין 9 ל-24 חודשי מאסר והחמיר את עונשו ל-12 חודשי מאסר**. בית-המשפט העליון דחה רשות הערעור וקבע שהרף שהוצב בבית-המשפט המחוזי אינו מצדיק התערבות בגלגול שלישי.

ד. עפ"ג (מחוזי ב"ש) 22469-01-23 **ליטבק נ' מדינת ישראל** (1.3.23)

הנאשם הורשע על פי הודאתו בפני מותב זה בעבירת פציעה כשהעברין מזוין, בכך שעל רקע של סכסוך חנייה, הוציא מרכבו מוט ברזל והכה באמצעותו בגבו, בכתפו ובראשו של הקורבן וגרם, בין היתר, לשבר באצבעו. **המתחם שנקבע נע בין 14 ל-26 חודשי מאסר**. בשל נסיבות מקלות וחרף קיומה של אי הרשעה קודמת רלוונטית, נדון הנאשם ל-14 חודשי מאסר. בהמלצת בית-המשפט המחוזי, חזר בו הנאשם מן הערעור.

ה. עפ"ג (מחוזי ת"א) 57996-02-22 **מדינת ישראל נ' הרננדז** (נבו 28.02.2022)

המערער הורשע על פי הודאתו בעבירת פציעה כשהעברין מזוין ואיומים, בכך שבמהלך תקיפה קבוצתית, הכה את המתלונן במכת אגרוף בעינו ולאחר שהלה נפל, היכה בו באמצעות בקבוק בראשו. **הערכאה הדיונית קבעה מתחם שנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל.** בשל קיומו של עבר פלילי, בית-המשפט דחה טענת סטייה ממתחם משיקולי שיקום וגזר על הנאשם 12 חודשי מאסר, לרבות הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים באופן מצטבר (עיון בפקודת המאסר שנחתמה בתיק לאחר ערעור מעלה כי בסופו של יום נגזרו על המערער בפועל 13 חודשי מאסר).

26. ניסיון איתור של מקרים דומים בפסיקה הנוגעים לעבירת גרימת חבלה לרכב, מעלה אירועי ידוי אבנים על רכבים וניידות משטרה, וכן התנכלויות המבוצעות בין שכנים שעניין ניקוב גלגלים, ואלימות ספונטנית בכבישים. מתחמי הענישה שנקבעו לצד עבירות אלו נעים בין מאסר מותנה לבין מאסר בדרך של עבודות שירות במקרים "קלים", ובין מאסר בדרך של עבודות שירות עד מספר חודשי מאסר בפועל במקרים חמורים יותר (ר' למשל רע"פ 4522/13 **נימר נעיס נ' מדינת ישראל** (נבו 16.07.2013)).

27. בבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין) נשקלו הבאים:

הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה ומידת האכזריות והאלימות

למתלונן נגרמו חבלות במספר מוקדים: שלושה חתכים בראשו אשר הצריכו סגירה באמצעות סיכות; המטומה בצוואר; המטומה סביב העין; סימני חבלה רבים בגבו. בתצלומים שהוגשו לתיק (ת/3) נראים 3 מוקדי חתך בראשו המדמם של המתלונן לאחר סגירתם באמצעות סיכות, על גבו ניתן לראות מספר רב של סימני אלימות אדומים ארוכים ובולטים, עינו הימנית אדומה, ונצפים מספר סימני אודם על ידו ובטנו. על פי עדות המתלונן בבית-המשפט פגיעת הנאשמים בו לא התמצתה אך במישור הפיסי, כי אם גם במישור הנפשי נוכח עוצמת האלימות אותה ספג ונסיבותיה, ובשים לב לצלקות אשר נותרו על גופו, בראשו ובנפשו. עיון בתמונות החבלה מלמד על פגיעה פיסית ממשית במתלונן, ויש בו כדי להסביר ולתמוך בדבריו בדבר הפגיעה הנפשית אותה ספג לצד הפגיעה הפיסית.

גם למתלוננת נגרם נזק נפשי לא מבוטל נוכח חשיפתה לאירוע האלימות ואיומי הנאשם 1 כי היא "הבאה בתור", תוך שנאשם זה והנאשם 3 מגדפים אותה קשות. במהלך עדותה בבית המשפט היתה המתלוננת על סף בכי, הקושי הרגשי ניכר בה, והיא שיתפה כי לאחר האירוע סבלה מחרדות ונזקקה לטיפול תרופתי פסיכיאטרי.

חלקו של כל נאשם באירוע

חלק א - עד להימלטות המתלונן מתוך רכבו

נאשם 1 הינו יזם האירוע. נוכח התנהגותו האובססיבית והקלטת המתלוננת בביתה (היו פרודים באותה עת - יבד) "התעורר זעמו", והעיר ככל הנראה גם את זעמם של אחיו (נאשם 2) ושל אביו (נאשם 3).

על פי העובדות והנסיבות המצוינות בכתב האישום המתוקן, דומה כי שלושת הנאשמים ידעו גם ידעו היכן ומתי יפגשו במתלון, והוא אכן הגיע עם רכבו למקום בו שהו בסמוך לבית המתלוננת, כשנאשם 3 כבר מצויד באלה. השלושה החלו לשבור את שמשות רכבו של המתלון בעודו נמצא ברכב, באמצעות **אבנים ואלה**.

תוך כדי ניפוץ חלונות רכבו של המתלון באמצעות אבנים ואלה צעקו לעברו השלושה כי הם ירצחו אותו.

משניסה המתלון לצאת מרכבו, הנאשם 2 מנע ממנו מלעשות כן.

אף לו היה מסתיים האירוע בשלב זה, דומה כי מדובר היה באירוע אלימות חמור בו נעשה על ידי שלושת הנאשמים שימוש בכלי נשק קרים (אבנים ואלה), תוך שהם מנפצים את חלונות רכבו של המתלון, ומאיימים עליו כי ירצחו אותו.

אך האירוע המשיך.

חלק ב' - עד להימלטות המתלון מהזירה בה הותקף

לאחר שהמתלון הצליח להימלט מהרכב, רדפו אחריו שלושת הנאשמים, עד שנאשם 2 הצליח להשיג אותו החל לחנוק אותו, תפס את עינו, והכה בפניו בפניו. או אז הצטרפו נאשמים 1 ו- 3 לתקיפה: נאשם 3 הכה במתלון באמצעות האלה בגופו ובראשו, והנאשם 1 הכה בידיו של המתלון בחוזקה, עד שהמתלון הצליח להימלט ולהזעיק עזרה.

חלק ג' - איומים על המתלוננת

משהגיעה המתלוננת לזירה, הנאשם 3, אביהם של הנאשמים גידף אותה במילים "זונה ושרמוטה", ונאשם 1 איים עליה כי היא הבאה בתור. האיומים על המתלוננת מיוחסים לנאשם 1 בלבד.

סיכום

הנה כי כן שלושת הנאשמים לא הסתפקו בגרימת נזק כבד לרכבו של המתלון ולהפחדתו נוכח ניפוץ חלונות רכבו באמצעות אבנים ואלה תוך איומים מפורשים על חייו, והחלו לדלוק אחריו במנוסתו. היה זה הנאשם 2 המהיר והנחוש מכולם אשר הצליח במשימה, החל לחנוק את המתלון, תפס את עינו והכה בפניו עד שהנאשמים האחרים הצטרפו והחלו להכות אף הם המתלון. נאשם 3 עשה שימוש באלה בה הצטייד מבעוד מועד עוד עובר לשלב המפגש הראשוני עם המתלון. דומה כי חלקם של השלושה דומה- ניתן לומר כי הנאשם 2 אשר מנע יציאת המתלון מרכבו בשלב הראשון "הצליח" לתפוס ראשון את המתלון במנוסתו ולהכותו, אפשר לנאשמים האחרים להגיע ולבצע את זממם במתלון ובכך חלקו בולט. ניתן לומר כי נאשם 1 הוא מחולל האירוע, אשר היכה במתלון תוך שאביו

מכה בו עם אלה, כך שחלקו ממשי. סביר לומר כי הנאשם 3 בלט בחלקו עת בה עשה שימוש אלים מאוד באלה באמצעותה היכה ללא רחם בראשו של המתלונן. סבורני כי לשלושת הנאשמים תרומה ממשית וחלק ניכר בביצוע, כשמעל כולם בולט הנאשם 3.

שלושת הנאשמים חברו בצוותא לביצוע מעשי אלימות חמורים כלפי המתלונן ורכשו. כל אחד מהם תרם את חלקו בביצוע עבירות אלימות חמורות - בתחילה עשו שלושתם שימוש בכלי נשק קרים ואיימו ברצח על המתלונן הכלוא ברכבו תוך שנאשם 2 מונע ממנו יציאה, ובהמשך דלקו אחריו כשהנאשם 2 הצליח להשיגו ולתקוף אותו עד אשר הצטרפו יתר הנאשמים. השלושה תקפו את המתלונן באופן חמור תוך שנאשם 3 מכה בראשו בגופו באמצעות אלה. ערכית, מעשיהם של הנאשמים 1 ו-2 קשים ופסולים גם בהשוואה למעשיו של נאשם 3, שכן הם היו שותפים מלאים לחלק הראשון של האירוע בו נעשה על ידי שלושת הנאשמים שימוש בכלי תקיפה (אבנים ואלה) ובהמשך תקפו את המתלונן בנסיבות בהן הוכה באמצעות אלה על ידי אביהם. יחד עם זאת, ניתן לקבוע כי חלקו של הנאשם 3 גדול יותר במישור אופן הפגיעה במתלונן ותוצאתה.

הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה (פוטנציאל הנזק)

תיאור מעשי הנאשמים שבכתב האישום המתוקן, כמו גם תצלומי המתלונן לא מצריכים דמיון רב כדי להעריך את פוטנציאל הנזק הממשי אשר היה צפוי להיגרם נוכח אופי האלימות האכזרי מצד הנאשמים, במיוחד של נאשם 3, אשר מצא ביטוי בחבטות **בראשו**, גופו וידיו של המתלונן באמצעות **אלה**, בעוצמה לא מבוטלת שגרמה לנזק ממשי. פוטנציאל הנזק רב, והאירוע עלול היה להסתיים בנזקים קשים הרבה יותר, לרבות נזקים בלתי הפיכים. תקיפת אדם מספר פעמים בראשו באמצעות אלה מלמדת על התוקף כי הוא אכזרי ונעדר כל ערך לחיי אדם ושלמות גופו. באופן דומה ניתן לייחס גם ליתר הנאשמים אכזריות וחוסר אכפתיות לחיי אדם משנתנו ידם לתקיפת המתלונן עת בה מונחת על ראשו וגופו מהלומות אלה. אף תפיסת המתלונן בעינו בידי נאשם 2 תוך חניקתו עת בה השיגו במנסתו, עלולה היתה להסב נזק חמור למאור עיניו של המתלונן.

אלמנט של הכנה ותכנון שקדמו לביצוע העבירה

מקובלת עלי טענת המאשימה לפיה המעשים בוצעו לאחר תכנון. הדברים נלמדים מעובדות כתב האישום ונסיבותיו: האירוע התרחש לאחר "שהתעורר זעמו" של נאשם 1 אשר חשד כי המתלונן בקשר עם פרודתו, נאשם 3 הצטייד באלה לקראת המפגש עם המתלונן, שלושת הנאשמים הלכו יחדיו כקבוצה למקום בו צפו כי יפגשו במתלונן (בסמוך לבית המתלוננת) והתנפלו יחדיו על רכבו בו שהה באמצעות אבנים ומקלות תוך שצעקו לעברו כי "אנחנו נרצח אותך, נהרוג אותך". לא ניתן לאמץ את גרסת הנאשמים בדבר התרחשות מקרית עת בה הלכו אל בית המתלוננת במטרה להוציא את ילדיו של נאשם 1 מחזקתה - ככל וכך היה (משימה לא סבירה וכוחנית כשלעצמה -יבד) לא היה צורך בחבירת שלושה אנשים לביצוע המשימה הנטענת ובוודאי לא להצטיידות מי מהם באלה. גם אם נאמר כי הנאשמים לא ידעו מתי בדיוק יגיע המתלונן לזירה, היערכותם המקדימה שלעיל מלמדת כי צפו ונערכו

לעימות.

הסיבות שהביאו את הנאשמים לביצוע העבירות

נאשם 1 תיאר במסגרת תסקירו הראשון תחושת כעס ואכזבה כלפי המתלונן, בו ראה שכן קרוב אשר החל לנהל קשר רומנטי עם המתלוננת. עם זאת, מצופה מאדם מבוגר כי גם במצב זה לא יקח את החוק לידי ויצא כנגד "החשוד" במסע נקמה העלול להסתיים בנזקים קשים.

הסיבות להתרחשות האירוע ככל שמתייחסות לנאשמים 2 ו-3 אף הן מקוממות. במקום שאבי הנאשם 1 יהווה גורם מתון ומשענת עבור בנו, הוא הצטייד מבעוד מועד באלה בה עשה שימוש אכזרי נגד המתלונן בנסיבות תקיפתו על ידי שני בניו. במקום שאחיו של נאשם 1 ירגיעו ויביאו לפתרון המשבר בחייו באופן חוקי, הוא בחר לחבור אליו ולהוציא לפועל מעשי נקמה חמורים במתלונן.

יכולתו של נאשם 1 להימנע מהמעשה, והשלכות אבחון על הספקטרום האוטיסטי בתפקוד גבוה - תסמונת אספרגר:

28. אוטיזם הוא לקות הפוגעת ביכולת לקלוט מסרים מן הזולת ולפתח קשרים הדדיים באופן תקין. אוטיזם כולל קשת רחבה של דרגות תפקוד, החל מדרגת תפקוד גבוהה מאוד (אוטיסטים בעלי לקות גבולית המשולבים לחלוטין בחברה "רגילה" ומדי פעם ניתן להבחין אצלם בסממנים אוטיסטים) (למשל הלוקים בתסמונת ה "אספרגר") ועד לאוטיסטים בעלי רמת תפקוד נמוכה מאוד וביניהם גם אוטיסטים שאינם מדברים ואינם מתקשרים כלל עם הסביבה - ר' בג"צ 8459/12 **אלו"ט אגודה לאומית לילדים אוטיסטים נ' משרד הרווחה והשירותים החברתיים**, סעיפים 18-19 (פורסם בנבו).

עוד יצוין כי תסמונת "אספרגר" המשתייכת להפרעות ההתפתחויות רחבות היקף PDD, היא הפרעה יציבה ומתמשכת לאורך כל שנות החיים, ואין צורך לאבחנה מחדש על ציר הזמן (ר' בל (ת"א) 3564/08 **נחמה לאה סיימון נ' המוסד לביטוח לאומי**) (פורסם בנבו).

29. סעיף 40ט(א) לחוק העונשין, שעניינו "נסיבות הקשורות בביצוע העבירה" קובע בין היתר כי בקביעת מתחם העונש ההולם יתחשב בית המשפט בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לרבות יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו, וכן את הקרבה לסייג האחריות הפלילית.

הגם שלא מן הנמנע כי אוטיזם יבוא במנין השיקולים לקולא במסגרת יכולת הנאשם להבין עד תום את משמעות מעשיו, אין משמעות הדבר כי עצם קיומה של לקות אוטיסטית בנאשם, תגבש באופן אינהרנטי פגם ביכולתו להבין את משמעות מעשיו ותמקמו בקרבה לסייג.

השפעת האוטיזם על מידת יכולתו של נאשם להימנע מביצוע המעשים ועל קרבתו לסייג נבחנת ביחס לרמת האוטיזם בה מאובחן ולתפקוד הנאשם בחייו. לא אחת באים בשערי בית המשפט נאשמים

המאובחנים כאוטיסטים בתפקוד גבוה אשר תפקודם במישורי חייהם השונים תקין, ובשים לב לחומרת העבירות המיוחסות להם, נשפטים למאסרים בפועל, דוגמת הנאשם 1 עצמו במסגרת הרשעתו הקודמת בשנת 2009.

לדוגמא נוספת ר' רע"פ 666/20 **רון עמרם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו), שם נדון הנאשם למאסר בפועל בגין עבירות סמים. דובר בנאשם נעדר עבר פלילי בן 31 המאובחן כלוקה בתסמונת "אספרגר", והפרעה אובססיבית קומפולסיבית (OCD) אשר לאורך השנים התמודד עם קשיים פיזיים ונפשיים שלא זכו למענה ותמיכה ראויים, אך תפקד באופן תקין, והשתלב היטב במעגל הלימודים והעבודה. בית המשפט העליון אישר את פסיקת הערכאות קמא בענין מאסר בפועל תוך קביעה כי בית המשפט עמד על מכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם.

30. דוגמה נוספת ניתן לראות בעניינו של הנאשם 1 עצמו בהליך קודם:

הנאשם 1 נדון ביום 13.7.2009 לאחר הרשעתו בעבירות אלימות חמורות ביחד עם אחרים לעונש מאסר של 48 חודשים (פח 1153/08 (מח' בש) **מדינת ישראל נ' פרץ שניר** ואח' (פורסם בנבו)). במסגרת הטיעונים לעונש בתיק זה הוגשו חוו"ד מטעם הנאשם, וביניהן חוו"ד של פסיכולוג קליני (מר מאיר נדב) ואשר ממצאיה מצוינים גם בחווה"ד אשר הוגשה במסגרת ההליך שבפניי (נ/5). באותה חוו"ד נכתב על ידי מר מאיר נדב כי לנאשם קשיים בתחום התפיסה והשיפוט, וכי מצבו הנפשי הרגשי גורם לקהות רגשית וחוסר אמפתיה לסבלו של האחר. עוד נקבע כי הנאשם מאובחן כסובל מתסמונת 'אספרגר' המצויה בספקטרום העליון של האוטיזם, ומאופיינת לצד תפקוד אינטלקטואלי תקין בפגיעה משמעותית ביכולת ההבנה החברתית ברמה הרגשית. משמעות הדבר, כך נכתב (עוד בשנת 2009), היא כי הנאשם אינו אחראי למעשיו ברמה הרגשית, הוא מושפע על ידי כל מי שנמצא בסביבתו, וחוסר יכולת להתנגד ולהביע דעה עצמאית. על רקע אלו סבר המומחה מטעם ההגנה כי שליחת הנאשם לכלא מסכנת אותו ותקשה על מצבו שכן אינו מסוגל לדאוג לצרכיו הרגשיים ולהגן על עצמו פיזית ורגשית (עמ' 9-10 לפרוטוקול גזר הדין).

עם זאת, נקבע במסגרת גזר הדין כי נוכח חומרת העבירות, אין מקום להקל בעונשו של הנאשם במידה מופלגת כמתבקש על ידי ההגנה. בית המשפט אף לא הסכים כי הנאשם הושפע מאחרים והיה חסר דעה עצמאית, והוא נדון כאמור למאסר בפועל ממושך.

במסגרת ערעור הנאשם על עונשו בבית המשפט העליון (עפ 6105/09 **נתי דרעי ואח' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) קבע בית המשפט העליון כי: "גם בעונש שהושת על אריאל לא גילינו חומרה, אולם נוכח האמור בחוות הדעת שהוגשו מטעם ההגנה - האחת על ידי ד"ר מיכאל פאיקין, מומחה בפסיכיאטריה, והאחרת על ידי מר מאיר נדב, פסיכולוג קליני, החלטנו ללכת קמעא לקראת מערער זה, ואת תקופת המאסר בפועל בה ישא אנו מעמידים על 42 חודשים" (עמ' 4).

31. הנאשם 1 מאובחן מנערותו כלוקה באוטיזם בתפקוד גבוה. הדברים עלו עוד בשנת 2009

במסגרת גזר הדין בו נדון למאסר בפועל ממושך כאמור לעיל, וכן במסגרת השיח והנתונים שעלו מול שירות המבחן בהליך זה. שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות וורבליות וקוגניטיביות תקינות, ומעסיקו במקום עבודתו בשלוש השנים האחרונות מסר כי הוא עובד מסור, אמין בעל יחסי אנוש טובים, אחראי ונעים הליכות. גם במסגרת חוות הדעת מטעם ההגנה (נ/5) נקבע כי הציון הכולל במבחן האינטליגנציה למבוגרים ממוצע ותקין. לצד אלו, הנאשם נהג במניפולטיביות מול גורמי הטיפול עת בה הביע רצון בטיפול על מנת להשתחרר ממעצר וחזר בו לאחר מכן במהלך מחושב מראש מבחינתו (ר' תסקיר שירות המבחן עמ' 3 פסקה 4) המלמד על אופי התנהלותו. גם בהמשך ההליך נהג הנאשם בדרך דומה עת בה עתר כי בית המשפט יאפשר לו חזרה מהודאה תוך שטען כי הודה בתיק אך על מנת שתנאיו יוקלו והוא יוכל לעבוד ולפרנס את ילדיו, בבחינת מהלך מחושב מבחינתו. זאת ועוד, עובדות כתב האישום אינן מלמדות על הגררות וריצוי אחרים כי אם על יוזמה (הפעלת מכשירי האזנה) ורתימת אביו ואחיו לעזרתו באופן מחושב ויזום.

הליך זה שבפני עניינו הפעם השניה בה הנאשם פוגע קשות בקורבן אלימות (לצד דיווח המתלוננת על התנהגותו האלימה לאורך השנים). כשם שבפעם הראשונה לא התרשם בית המשפט כי אבחנו של הנאשם על הספקטרום האוטיסטי בתפקודו הגבוה מביאו לקרבה לסייג או שפוגע ביכולתו להימנע ולהבין את מעשיו, סבורני כי כך גם הפעם.

אבחנת האוטיות הינה קבועה ואינה משתנה על ציר הזמן בדומה למחלת נפש. מאז שנת 2009, בה דחו שתי ערכאות שיפוט את טענות ההגנה בדבר השפעת האוטיות על הבנת הנאשם את מעשיו ובדבר השלכותיו של עונש המאסר בפועל עליו, הנאשם הקים משפחה, ועבד בעבודות מסודרות וקבועות לשביעות רצון הממונים עליו. התרשמות שירות המבחן במסגרת השיח עמו בתיק זה היא כי הינו בעל יכולות ורבליות וקוגניטיביות תקינות, וכמפורט לעיל הוא נקט במניפולטיביות לא מועטה במסגרת ניהול ההליך במספר מקרים על פי דבריו שלו, אשר יש בה ללמד על תכנון מחשבתי והבנה עמוקה של תהליכים.

32. בהתאם לאמור לעיל, סבורני כי מידת הפגיעה בערכים החברתיים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירות הינה משמעותית בעניינם של כלל הנאשמים, כשמידת הפגיעה כתוצאה ממעשיו של נאשם 3 משמעותית אף יותר. לפיכך ובשים לב לנסיבות מעשי האלימות בהם הורשעו הנאשמים, מצאתי לקבוע את מתחמי הענישה הבאים:

א. לנאשם 1: מתחם אשר נע בין 12 חודשי מאסר לבין 20 חודשי מאסר בפועל.

ב. לנאשם 2: מתחם אשר נע בין 12 חודשי מאסר לבין 20 חודשי מאסר בפועל.

ג. לנאשם 3: מתחם אשר נע בין 18 חודשי מאסר לבין 28 חודשי מאסר בפועל.

שיקולי הענישה בתוך מתחם העונש

33. בגזירת העונש המתאים לנאשמים בתוך מתחם העונש, נשקלו הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין):

עבר פלילי

לחובת נאשם 1 הרשעה משנת 2009 בעבירת אלימות חמורה בגינה נדון בבית משפט מחוזי באר שבע ל- 4 שנות מאסר בפועל. בהמשך הקל עימו בית המשפט העליון בהפחיתו חצי שנת מאסר מעונשו. אמנם, כפי שנטען על ידי בא כוחו של הנאשם, הרשעה זאת התיישנה, ברם היא לא נמחקה מהמרשם ועניינה עבירות אלימות חמורות מאוד, המלמדות כי אין זאת הפעם הראשונה בה הנאשם פוגע קשות באחר (וטוען כי לא ראוי ונכון לגזור עליו עונש של מאסר בפועל נוכח אבחונו).

נאשם 2 נעדר עבר פלילי.

לחובת נאשם 3 תשע הרשעות בין השנים 1982 ועד 2013. כלל ההרשעות התיישנו. שלושת ההרשעות האחרונות הינן משנים 2007-2013 בעבירות העלבת עובד ציבור; התנהגות פרועה במקום ציבורי; היזק לרכוש במזיד; ואיומים.

נטילת האחריות של הנאשמים על מעשיהם

מחד הודאת נאשמים מגלמת בדרך כלל קבלת אחריות על המעשים בהם הודו ויש בה משום הקלה לקורבנות העבירה אשר נחסך מהם מעמד העדות בבית-המשפט.

ומאידך מרגע הודאת הנאשמים בבית המשפט, התנהלותם מעידה על חוסר לקיחת אחריות ואי הפנמת והבנת חומרת מעשיהם:

נאשם 1 הודה במסגרת שירות המבחן במעשי האלימות כלפי המתלונן ושלל איומים כלפי המתלוננת.

נאשם 2 מסר לשירות המבחן כי פעל מתוך הגנה על שותפיו לתיק, תוך צמצום מעשיו. צוין כי הינו נעדר אמפתיה כלפי המתלוננים.

נאשם 3 טען להגנה על שני בניו (השותפים), כי המתלונן פצע אותו באמצעות כלי חד וכי סבור שפעל באופן תקין.

בהמשך עתרו הנאשמים כי בית המשפט יתיר להם לחזור מהודאה, והנאשמים 1 ו- 2 הצהירו בבית המשפט כי הודו במיוחס להם על מנת שהתנאים המגבילים בעניינם יוקלו.

בהמשך, ובעת הטיעונים לעונש מסר ב"כ נאשם 1 כי: "כמובן שמגיע לנאשם עונש והוא לוקח את הודאתו בשתי ידיים, אך יחד עם זאת יש לו משקל גדול **כאשר נאשם רואה אדם יוצא מביתו ששם**

אשתו וילדיו ובראשו מתחולל אירוע של בגידה..." , וזאת במנותק מעובדות כתב האישום -ר' סעיף 5 רישא.

ב"כ נאשם 3 הגדיל ומסר כי "אסור לשכוח את חלקו של המתלונן בכל הסיפור של האלימות הנטענת ובזמן האלימות"

הנה כי כן, לקיחת אחריות אמיתית ומעמיקה אינה נחלתם של מי מהנאשמים.

ברם, בכל זאת סבורני כי יש לתת משקל מסוים לטובת הנאשמים נוכח חיסכון בזמן שמיעת עדים בתיק זה הנלווה להודאתם, הגם שהמתלוננים העידו ונחקרו (לדרישת ההגנה) במסגרת הראיות לעונש.

תסקירי שירות המבחן ומאמצי הנאשמים לחזור למוטב.

תסקירי שירות המבחן בעניינם של כלל הנאשמים שליליים ברובם - ר' בהרחבה סקירה לעיל.

הנאשמים לא עשו כל מאמץ לחזור למוטב:

נאשם 1 נהג במניפולטיביות רבה עת בה התחייב עובר (וכתנאי) לשחרורו ממצר לעבור ראיון ב"בית נעם" לטיפול באלימות. מששוחזר, זנח אפשרות טיפול זאת והתוודה בהמשך בפני קצינת המבחן כי מבחינתו הבעת רצון טיפולי היה זה אך אמצעי להשתחרר ממעצר. גם לאחר שנעשה מולו מאמץ לשילובו בהליכי טיפול בקהילה, הוחלט לבסוף על הפסקת הטיפול בו נוכח חוסר הכרה מצידו בחלקי אישיותו האלימים. שירות המבחן התרשם כי קשייו לקחת אחריות על דפוסי התנהגותו המכשילים והקושי בהכרת צדדיו האלימים מהווים אינדיקציה לחוסר בשלות טיפולי, ועל כן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו (ודוק- גם עורך חוות הדעת הפרטית מטעמו של הנאשם, נ/5, ראה הכרח בשילובו במסגרת טיפולית בתחום האלימות הזוגית).

נאשם 2, על פי התרשמות שירות המבחן, לא לקח אחריות על מעשיו ושלל נזקקות טיפולית בתחום כלשהו בחייו, ובתחום האלימות בפרט. לדבריו, בעת שחש כעס פועל באופן שקול, רגוע ולא פוגעני. מששיקף לו שירות המבחן את דפוסיו המכשילים, עמד על כך כי היה זה אירוע חד פעמי במסגרתו פעל להגן על בני משפחתו ואינו זקוק לכל טיפול. במסגרת חוות דעת פרטית מטעם ההגנה, נ/7, סברה המחברת כי "ישנה חשיבות רבה לאפשר לשלום לטפל בעצמו", ללא שהובאה כלל עמדתו בסוגית לקיחת האחריות והצורך הטיפולי אותו שלל נחרצות בשירות המבחן. נמסר כי הנאשם אף נרשם לקורס לניהול כעסים עבורו שילם. סבורני כי מדובר במעט מידי והרבה מאוחר מידי, ודומה כי צעדים אלו "הולבשו" על הנאשם בכדי לתת תוקף וממד של ממשות להיבט הטיפולי.

נאשם 3 שלל נחרצות כל אפשרות של הליך טיפולי בפני שירות המבחן.

התנהגותם החיובית של הנאשמים ותרומתם לחברה:

נאשם 2 שירת שירות מלא כלוחם בצה"ל.

נאשם 3 הגיש שתי תעודות הוקרה (נ/3, נ/6), האחת מטעם עמותת "צוות לעניין" - "חרבות ברזל" בדבר התנדבותו החל מה-9 לאוקטובר, והשנייה מטעם "נשות חמ"ל אופקים" על פעילותו ותרומתו במהלך מלחמת "חרבות ברזל". גם נאשם זה שירת בצה"ל (ר' נ/2).

אלו ישקלו לטובתם.

פגיעת העונש בנאשמים:

בעניינו של נאשם 1 נטען (במסגרת נ/5) כי מצבו ניתן לניצול בידי אסירים אחרים ובשל כך, הומלץ על שקילת חלופה למאסר. יצוין כי נאשם זה ריצה בעברו מאסר ממושך מאחורי סורג וברח. עוד יצוין כי המלצה זו ניתנה לצד הערכה לפיה הכרחי לשלב נאשם זה במסגרת טיפולית בתחום האלימות הזוגית, וכאמור לעיל הנאשם 1 נמנע מלהרים הכפפה הטיפולית במסגרת הליך זה. ההליך הקודם במסגרתו הורשע הנאשם בעבירות אלימות חמורות ונדון בגין למאסר בפועל ממושך נסקר לעיל. כמו אז, גם היום, מביעים המומחים מטעם הנאשם חשש כי ינוצל במאסר, ועמדה כי מאסר בפועל יהווה עבורו קושי ניכר בהשוואה לאחר שאינו לוקה באוטיזם. בית המשפט המחוזי, ובהמשך בית המשפט העליון, לא אימצו גישה זאת ובשים לב לחומרת העבירות והצורך בהרתעה העדיפו הטלת מאסר בפועל ממושך על הנאשם על אף חשש המומחים מטעמו. במבט לאחור לא נמסר כי הנאשם נוצל במאסרו או כי הדבר היווה עבורו שבר וקושי ניכרים בהשוואה לאחרים. כאמור, הנאשם עובד שנים רבות בעבודה קבועה בה מתפקד באופן ראוי לשבח על ידי מעסיקיו, מבחני האינטליגנציה שלו תקינים, שירות המבחן התרשם מקוגניציה תקינה, וכך גם בית המשפט עת בה שמע את דברי הנאשם במספר הזדמנויות. סבורני כי במכלול הנתונים, אין לתת לרכיב זה משקל בכורה, אלא משקל מוגבל בתוך המתחם העונשי. מכל מקום, הנחת המוצא כי שב"ס ידע להתאים עבור הנאשם את מסגרת המאסר המתאימה לו.

בעניינו של נאשם 2 נטען (במסגרת נ/7) כי מאסרו מאחורי סורג וברח עלול לפגוע בו ובתהליך השיקומי לו הוא נזקק (ונרשם בפועל). עיון בנתוני תסקיר שירות המבחן אינו מעלה כי מדובר בבעל מאפיינים חריגים או בעל שוני מקבוצת נעדרי העבר הפלילי/מי שלא ריצה מעולם מאסר, להם מטבע הדברים ריצוי מאסר לראשונה בחייהם מהווה קושי בלתי מבוטל. הנאשם לא נרתם להליך טיפולי אשר הוצע לו במסגרת ההליך, וטען נחרצות כי אינו אדם אלם ואינו רואה כל צורך טיפולי. משכך, אינני סבור כי יש לשקול בנקודת זמן זאת את היות רכיב המאסר רכיב המעכב או מונע שיקומו.

בעניינו של נאשם 3 הוגשה אסופת מסמכים רפואיים (נ/1) ממנה עולה כי הוא סובל מאי יציבות בברכו והופנה לטיפול במרפאת כאב (הפנייה ממשרד הביטחון מיום 2.6.21). כן הוגשו מסמכים משנת 2012 המתארים כאב כרוני ובעיות נפשיות, לרבות התמכרות לאופיאטים וקנביס. גילו של הנאשם (67) בוודאי שאינו מקל עליו את המצב, ברם מדובר במי שריצה מאסרים בעברו, ובמי שגילו לא

הפריע לו לפגוע בזולת וברכוש פגיעה פיסית קשה. עם זאת, למצבו הבריאותי וגילו של נאשם זה ניתן משקל במיקומו בתוך מתחם העונש שנקבע.

חלופ זמן

כתב האישום הוגש בצמוד להליך המעצר ביום 7.4.22, וגזר הדין ניתן בחודש ינואר 2025. ברי כי יש בכך להוות חלופ זמן לא מבוטל, בפרט בתיק בו לא נשמעו עדים (פרט למתלוננים במסגרת פרשת העונש). יחד עם זאת, סבורני כי להגנה מניית בכורה בהתמשכות ההליכים בתיק זה כך שלא ניתן לשקול רכיב זה לטובת הנאשמים. ניסיונות טיפול בשירות המבחן (נאשם 1), בקשות דחיה מטעמים שונים, בקשה לחזרה מהודאה, חילופי סנגורים, בקשות מאוחרות להגשת חוות דעת מטעם ההגנה וכיוב', היוו מקלות בגלגלי ההליך וגרמו להתמשכותו מעבר לנדרש:

ביום 26.10.22 הוצג בתיק זה הסדר טיעון במסגרתו הורשעו הנאשמים בעובדות ועבירות כתב אישום מתוקן והופנו לקבלת תסקירי שירות מבחן. טיעונים לעונש נקבעו ליום 17.4.23

בשים לב לבקשת שירות המבחן לבחון אפיק טיפולי בעניינו של נאשם 1 ולפעילות בתי המשפט במתכונת חירום נדחה דיון טיעון לעונש ליום 21.1.24.

ביום 21.1.24 התקיים דיון ראשון בפני מותב זה במסגרתו החלו להישמע טיעוני התביעה לעונש.

במהלך השנה אשר חלפה מיום 21.1.24 ועד מועד מתן גזר הדין התקיימו 8 דיונים כדלקמן:

ביום 21.1.24 הודיעו ב"כ הנאשמים כי מבקשים לחקור את המתלונן מוסר תצהיר נפגע העבירה.

ביום 14.2.24 עתר ב"כ הנאשם 1 לדחיה לצורך הגשת חוו"ד מטעמו, זאת בחלופ קרוב לשנה מאז מועד קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו.

ביום 5.5.24 טען ב"כ נאשם 2 כי בהכרעת הדין הורשע הנאשם בסעיף 380(א) לחוק העונשין, ועל פי הבנתו מדובר בתקיפה בנסיבות מחמירות שהינה תקיפה על ידי מספר אנשים, ולא תקיפה שגרמה חבלה. המאשימה הבהירה כי מלכתחילה היה ברור לכל כי מדובר בתקיפה חבלנית בצוותא, כי לאחר הודאת הנאשמים הוגש כתב אישום מודפס אשר נסרק ל"נט" שם נכתב במפורש כי הסעיף הוא סעיף תקיפה חבלנית בצוותא, כי הדבר אף נלמד מעובדות כתב האישום, וכי בכל מקרה לא ברור מדוע טענה זאת עולה רק עתה. הדיון נדחה לצורך שיח בין הצדדים (דומה כי טענה זאת נזנחה בהמשך הדרך, בעת הטיעונים לעונש, וטוב שכך - עובדות כתב האישום, וכתב האישום המודפס אשר נסרק לתיק עוד בשנת 2022 לאחר הרשעת הנאשמים, מעלים כי הרשעת הנאשמים בסעיף 382(א) לחוק העונשין עניינה תקיפה בצוותא אשר גרמה חבלה של ממש - יבד).

ביום 5.6.24 עתרו הנאשמים כי בית המשפט יתיר להם לחזור מהודאתם.

ביום 13.6.24 ניתנה החלטה אשר אינה מתירה חזרה מהודאה. הדיון נדחה לבקשת ההגנה לצורך חילופי סניגור נאשם 2 מטעם הסנ"צ, והסדרת יצוג הנאשם 3 ע"י סניגור פרטי לצורך טיעונים לעונש.

ביום 20.6.24 התייצבו סניגורים 'חדשים' מטעמים של ב"כ נאשמים 2 ו- 3. ב"כ נאשם 3 ביקשה לדחות את הטיעונים לעונש לאחר פגרת בתי המשפט על מנת לגבש חוו"ד מטעם ההגנה נוכח מצבו של הנאשם 2. ב"כ נאשם 3 עתר לדחיה על מנת להתכונן לדיון.

ביום 30.6.24 נשמעו טיעונים לעונש, והמשכם נדחה לבקשת ב"כ נאשם 2 לצורך הגשת חוו"ד מטעם ההגנה.

ביום 4.11.24 השלימה ההגנה את טיעוניה לעונש.

חריגה ממתחם הענישה

34. על פי סעיף 40 ג(ב) לחוק העונשין רשאי בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם אשר נקבע בשל **שיקולי שיקום** על פי הוראות סעיף 40ד לחוק.

סעיף 40ד(א) לחוק מורה כי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם הענישה ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקום ככל שמצא כי הנאשם השתקם או יש סיכוי של ממש שישתקם.

פסיקת בית המשפט העליון אשר לחריגה ממתחם העונש בשל שיקולי שיקום מלמדת על חריגה במשורה, וזאת רק כאשר ניכרים בפועל שיקום או סיכויי שיקום מובהקים (ר' ע"פ 671/22, **אחמד אבו תנהא נ' מדינת ישראל**, פסקה 19 (20.10.2022)).

נוכח המפורט לעיל בתסקירי שירות המבחן גם ביחס לחוסר מאמצי הנאשמים לחזור למוטב דומה כי הדיון בסוגיה זאת מתייתר. ברי כי אף אחד מהנאשמים לא עומד בדרישות הפסיקה ביחס לשקילת חריגה ממתחם הענישה משיקולי שיקום.

הרתעת היחיד והרבים

35. בית-המשפט העליון קבע לא אחת כי יש להוקיע תופעות אלימות. הגינוי החברתי צריך למצוא ביטוי מעשי בענישה מחמירה ומרתיעה (ר' למשל ע"פ 8136/18 **פלוגי נ' מדינת ישראל** 27.5.2020).

עוד נקבע כי במסגרת קביעת העונש בעבירות אלימות במרחב הציבורי יש לתת משקל גם לשיקול הרתעת היחיד והרבים. כך למשל ר' בע"פ 5806/22 **מדינת ישראל נ' מוחמד גריפאת**, שם נכתבו הדברים הבאים:

"זאת ועוד, במקרים של אלימות במרחב הציבורי, יש ליתן ביטוי לשיקולי **הרתעת היחיד והרבים** במסגרת גזירת העונש בגדרי המתחם, זאת כדי לסייע במיגור תופעה מגונה זו אשר קנתה מקום

במחוזותינו".

36. בהתאם לכל האמור, מצאתי לקבוע את עונשם של הנאשמים במסגרת השליש הראשון של מתחמי הענישה.

עונשם של הנאשמים 1 ו-2 בסופו של יום יהיה עונש דומה, המבטא התחשבות והקלה מסוימת נוכח נתוניו האישיים של נאשם 1, אשר הינו בעל עבר פלילי, והורשע בנוסף גם בעבירת איומים.

סוף דבר

37. נוכח האמור, אני דן את נאשם 1 לעונשים הבאים:

א. 14 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מתום ריצוי מאסרו, שלא יעבור כל עברה בה הורשע או כל עבירת אלימות אחרת.

ג. קנס כספי בסך 2500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד יום 1.6.25.

ד. הנאשם יפצה את המתלון בסך של 10,000 ₪. הפיצוי ישולם ב- 10 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל מיום 1.3.25 ובהמשך כל 01 לחודש שלאחריו.

38. אני דן את נאשם 2 לעונשים הבאים:

א. 14 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים שלא יעבור כל עבירה בה הורשע או כל עבירת אלימות אחרת.

ג. קנס כספי בסך 2500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד יום 1.6.25.

ד. הנאשם יפצה את המתלון בסך של 10,000 ₪. הפיצוי ישולם ב-10 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל מיום 1.3.25 ובהמשך כל 01 לחודש שלאחריו.

39. אני דן את נאשם 3 לעונשים הבאים:

א. 21 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים שלא יעבור כל עבירה בה הורשע או כל עבירת אלימות אחרת.

ג. קנס כספי בסך 2500 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד יום 1.6.25.

ד. הנאשם יפצה את המתלון בסך של 15,000 ₪. הפיצוי ישולם ב- 10 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל מיום 1.3.25 ובהמשך כל 01 לחודש שלאחריו.

אני מבהיר לנאשמים כי כל סכום שישולם על ידם ייזקף תחילה לטובת הפיצוי ורק לאחר השלמת מלוא הפיצוי ייזקפו התשלומים לזכות הקנס.

את הקנס/הפיצוי ניתן לשלם כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:

• **תשלום בכרטיס אשראי באמצעות האתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה בכתובת:**
www.eca.gov.il

• **תשלום בשירות עצמי באמצעות מוקד שירות טלפוני של מרכז הגבייה, בטלפון**
שמספרו 35592* או, 073-205-5000.

• **תשלום במזומן בכל סניף של בנק הדואר, בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת**
שוברי תשלום)

המזכירות תסגור את התיק.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, י"ט טבת תשפ"ה, 19 ינואר 2025, בנוכחות הצדדים.